

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

M. Stolk en M.A.C.M. van Sandick-Sopers (CDA)
(d.d. 9 oktober 2019)

Nummer

3564

Onderwerp

Toename aantal daklozen Zuid-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Toelichting

Het aantal daklozen is de afgelopen jaren 'schrikbarend' toegenomen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek constateerde in tien jaar tijd een verdubbeling. 39.300 mensen hadden vorig jaar geen vaste woon- of verblijfplaats. Dit gaat niet alleen om zwervers en verslaafden maar ook om gezinnen, jongeren en economische daklozen. Eén van de problemen is de woningmarkt. Betaalbare huurwoningen zijn, tenzij iemand jaren op een wachtlijst heeft gestaan of urgentie heeft, vrijwel niet beschikbaar.

Staatssecretaris Blokhuis heeft recent aangegeven dat de toename van het aantal dak- en thuislozen in toenemende mate veroorzaakt wordt door mensen die economisch dakloos zijn. Dit zijn mensen die nog wel een baan hebben, maar er niet in slagen om een plek op de woningmarkt te veroveren. De staatssecretaris heeft toegezegd dit najaar met plannen te komen om meer plaatsen aan te bieden waar daklozen onder begeleiding kunnen wonen en een nieuw leven opbouwen. De CDA fractie ontvangt steeds meer zorgwekkende signalen en maakt zich zorgen over de enorme toename van het aantal daklozen in Zuid-Holland. In het coalitieakkoord is opgenomen "Voor ons gaat het in de politiek over mensen. We staan midden in de samenleving en maken samen met alle betrokkenen Zuid Holland beter. Elke dag". Binnenkort staat de winter voor de deur...

1. *Is het college bekend met de daklozenproblematiek in Zuid-Holland?*

Antwoord

Wij namen kennis van het bericht van het CBS dat het aantal daklozen in Nederland sinds 2009 meer dan verdubbeld is en dat in 2018 circa 39.300 mensen tussen 18-65 jaar dakloos¹ zijn.

¹ Dit CBS-onderzoek richt zich op de populatie feitelijk daklozen. Dit zijn mensen die slapen in de open lucht, in overdekte openbare ruimten, zoals portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto, of binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang en eendaagse noodopvang, of op niet-structurele basis bij vrienden, kennissen of familie, zonder vaste verblijfplaats. Het gaat in dit bericht om daklozen die ingeschreven staan in een van de registraties die CBS gebruikt voor dit onderzoek, of om daklozen die de kans hebben om in die registraties voor te komen. De resultaten in dit onderzoek zijn exclusief de mensen die illegaal in Nederland verblijven én dakloos zijn.

2. *In het coalitieakkoord geeft u aan dat er gestuurd zal worden op passend woningaanbod voor alle doelgroepen. Heeft u hierbij ook gedacht aan de doelgroep daklozen in Zuid-Holland?*

Antwoord

Opvang en begeleiding van dak- en thuislozen hoort tot het sociaal domein (Wmo) en is daarmee een taak van gemeenten. Als provincie onderkennen we het probleem in het sociaal domein, maar constateren ook dat wij geen positie meer hebben in het veld van zorg/sociaal domein. In het coalitieakkoord geven wij aan dat wij oog willen hebben voor een passend woningaanbod voor alle Zuid-Hollandse inwoners. Ook daklozen horen daarbij, als inwoners die - in veel gevallen een zelfstandig – (t)huis zoeken. Aansluitend aan onze verantwoordelijkheid en instrumenten kijken we bij het woningaanbod naar zowel koop- als huur, naar lange termijn huur en tijdelijke huur (Flexwonen). Extra aandacht krijgt onder andere de sociale huur.

3. *Kan het college aangeven hoeveel daklozen er zijn in Zuid-Holland? Zo, nee bent u bereid dit te onderzoeken? Zo ja, wat is de oorzaak van de dakloosheid in Zuid-Holland?*

Antwoord

De aantallen daklozen zijn door het CBS niet uitgesplitst naar provincie beschikbaar. Wij hebben geen beeld van de Zuid-Hollandse situatie, omdat wij geen positie hebben in het sociaal domein.

In de brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (TK 1578754-194956-DMO d.d. 17 september) staat dat dakloosheid niet één oorzaak heeft, maar verschillende achtergronden en oorzaken kent. Veel daklozen delen wel één kenmerk, namelijk dat zij zgn. 'spoedzoekers' zijn. Zie verder ons antwoord onder vraag 4.

4. *De staatssecretaris heeft toegezegd dit najaar met plannen te komen om meer plaatsen aan te bieden waar daklozen onder begeleiding kunnen wonen en een nieuw leven opbouwen. Heeft er inmiddels contact plaatsgevonden tussen de provincie, het Rijk en de gemeenten in Zuid-Holland? Zo ja, kunt u onze over de uitkomsten hiervan informeren? Zo nee, bent u bereid om samen met de gemeenten en het Rijk in kaart te brengen welke woningen er nodig zijn in Zuid-Holland voor de daklozen?*

Antwoord

'Spoedzoekers' worden als doelgroep voor flexwonen onderscheiden in (niet limitatief) elf verschillende groepen, waaronder 'echtscheidingen en andere verbroken relaties', 'huissuitzettingen en gedwongen verkoop', 'zwerfjongeren (dak-en thuislozen)', 'ex-gedetineerden' en 'uitstroom uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen.' Flexwonen² is een (altijd tijdelijke) oplossing als er anders (nog) geen woning is. 'Wonen terwijl je wacht', als alternatief voor slapen in ongewenste omstandigheden: bij vrienden op de bank, veel te duur, te ver weg, op een vakantiepark, in de auto, of op straat. Met flexwonen wordt bedoeld op een divers palet aan tijdelijke woonoplossingen waarmee de huisvestingsmogelijkheden voor spoedzoekers toenemen. Dat kan ook helpen voor daklozen die wel werk hebben maar vanwege de

² Als andere doelgroepen worden in de Handreiking Flexwonen genoemd: Hbo-, wo- en mbo-studenten, arbeidsmigranten, expats-/buitenlandse kenniswerkers, statushouders, tijdelijke herhuisvesting door herstructurering.

